

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOV, piața mare Nr. 22.

„GAZETA” IEȘE ÎN FIECARE DI.

Pe ună an 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe ună an 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

ANULU L.

SE PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

Oserii garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

scrierile nefrancoate nu se primesc. — Manuscrisele nu se retrămisă.

Nr. 13.

Duminică, 18 (30) Ianuarie.

1887.

Brașov, 17 Ianuarie 1887.

Din mai multe comune române situate în comitatul Bistrița-Năsăud primirăm incunosciența, că li s'a interzis de a mai abona diarul nostru din cassele comunale și că din această cauză nu-și mai pot renoi abonamentele.

Scirea acăsta, deși întristătoare din punct de vedere al interesului foiei noastre nu mai puțin ca și din punct de vedere general patriotic, nu ne-a surprins, pentru că asemenea interdicțiunii au mai premers și în alte comitate, unde din nenorocire se conduce administrația în același spirit de intoleranță, cel în timpinăm în așa mare măsură în comitatul, care are nenorocirea d'a figura în dările noastre ca alu doilea pašalică alu vestitului Banffy.

Acești fișpauți a fostu prea de totu ocupat cu alte afaceri și planuri îndreptate în contra foștilor grănițeri și a avereilor lor, a fostu prea multu absorbitu de grija de-a lua în grabă măsurile menite a călca în picioare libertatea cetățenilor nemaghiari din acelu județ, încât nu s'a pututu gândi pân' acum și la gazetele românești, ce erau abonate de primăriile comunelor române grănițeresci.

Astfelu până la finea anului trecut comunele au pututu prenumera „Gazeta”, fără ca să li se pună vre o piedecă. Acum însă, cum vedem, s'au schimbatu lucrurile. Pote că multe subscrieri publicate în foia noastră la finea anului trecut, prin cari grănițerii au voit să-i dovedescă lui Banffy, că încă viu este sentimentul lor de dreptate, l'au făcutu pe acesta a se gândi cum se împedece importarea în comitatul a „ideilor rătăcite”, ce le propagă „Gazeta” noastră.

Despoții, cei mici ca și cei mari, cei noi ca și cei vechi, au fostu întotdeauna inimicii înverșunați ai presei independente, ai acelor omeni, dela cari puteau să afe adevărul despre faptele lor. De ce să fiă d'ar Banffy mai bun decât alții?

Ordinul de oprire, ce e dreptu, nu vine directu dela Banffy, ci dela vicespanul, d'ar acesta nu întreprinde nimic fără scirea și învoirea fișpanului. Pentru ca oprirea să nu apară așa de tendențiosă, cum este în adevăr, s'a interzis „în genere” abonarea de foi politice. Bine sciau însă șefii administrației, că comunele române din cestiune numai foi române au ținutu, precum se pote admite ca sigur, ca și comunele săsesci din ținutul Bistriței numai foile germane din țără le voru fi abonatu.

Măsura prohibitivă a prefecturei din Bistrița nu este cea dintâiu, care ne dovedescă cum prețuesc în țără la noi organele guvernului libertatea constituțională și autonomia comună. Este o apariție cu totul particulară, ca cetățenii unui stat constituțional să fiă opriti de a ceti pe banii lor — căci banii comunelor totu dela locuitori se adună — diarele acele din patriă, pe cari le credu mai folositoare pentru densii și pe cari le potu ceti și înțelege.

Fort nemerit observă raportorul nostru în corespondința de mai la vale, că decă comunele din vorbă ar fi prenumerate foi maghiare, nu li s'ar fi făcutu nici o piedecă. D'ar locuitorii acelor comune nu pricepu unguresce și de aceea trebuie să cetescă românește.

Aici îndată se schimbă situația. Românii sunt numai cetățeni de a doua mână și decă nu sciu unguresce, mai bine să cetescă nimic, ci să aștepte până ce cu ajutorul școlilor unguresci, ce se înființază, voru ajunge la acea tréptă de „cultură”, ca să potă ceti și foile din Clușiu.

Măsura acăsta, orî câtu de neînsemnată s'ar păre, este și ea o ilustrație caracteristică a timpului și a împrejurărilor în cari trăim.

N'amă pomenuți nici chiar sub absolutismul nemțescă ca să fiă oprită abonarea foilor, ce apăreau în patriă neimpedecat. A trebuit să se sosescă era lui Banffy, și a altor mici despoți, ca să vedem practisându-se asemenea lucruri.

Oricât de multu aru voi însă Banffy cu ai săi să ferescă pe Români de „rătăcirile” ce le propagă — după cum dice ordinul amintit — diarele române, n'o să le folosescă nimic, deorece Românii grănițeri sunt deciși să cetescă și în viitoru gazete românești.

Este ridiculă încercarea d'a împiedeca prin asemenea șicane lățirea ideilor de drept și de libertate între Români.

Francia și Germania.

„Agence Libre” din Parisu comunică cuprinsul unui interesant articolu alu diarului germanu „Strassburger Post”, care arată că actuala stare de continue înarmări nu mai e de suferit și că trebuie lămurită odată situația. Etă ce scrie numitul diaru la adresa Franciei:

„Tendințele pacifice cari se manifestau la începutul noului an amenință d'a face locu temerilor de războiu, provocat de măsurile militare pe cari Francia le ia dealungul grăniței vecine

În fondu aceste măsuri sunt pote luate pentru defensivă, și cum Germania n'are intenția d'a ataca pe Francia, nu există motive serioase de războiu. D'ar decă vecinii noștri aru medita năvălirea pe teritoriul nostru liniștit, voru găsi imperiul germanu gata și totu așa de unitu după cum a fostu în totdeauna dela fundarea sa prin foc și prin sânge.

Ura nu va lipsi, căci în urma amenințărilor continue de războiu, poporul nostru suferă dela 1870, din punctul de vedere economic și alu dezvoltării pacifice a forțelor noastre naționale.

Trbuie în fine a vedé lămurit, pentru ca criza care apasă industria, agricultura și comerțul să înceteze și astfelu să putem a ne bucura în pace de aceea ce vomu să căpătăm în modu cinstit, prin mijlocul marilor sacrificii.

„National-Zeitung” comunică vorbele unui distins bărbat de stat străin, că pacea se află aproape exclusiv în mâinile lui Bismarck și că Europa se espune la grele crize, decă cancelarul imperiului nu mai are destulă putere să susțină pacea. Numita foia găsesce demn de băgat în seamă împrejurarea, că ministru-preșe dinte francesu nu dă, ca Bismarck, declarația, că Francia nu va ataca niciodată pe Germania. D'ar așa ceva n'ar declara nici un ministru francesu.

„Tems” polemizează contra propunerii, d'a se exprima s'rbătorește de pe tribuna parlamentului intențiile pacifice ale Franciei. Pacea seu războiul at'rnă de împărății Wilhelm și Alexandru, nu de Francia.

„Post” dice, că Francia a găsit în Boulanger seu un bărbat consciu de puterea Franciei, seu un ușuraticu, care stă înaintea alternativei, d'a se reintorci în întunericul neglorios ori d'a face în curendă o încercare care să satisfacă așteptărilor generale.

Cestiunea bulgară.

După cum ne-a comunicat Mercuri o telegramă din Parisu, guvernul rusesc a invitat guvernul european, să facă între sine un schimb de păreri în cestiunea bulgară. Guvernul italianu a răspuns Rusiei în modu favorabil. Guvernul englesu încă a răspuns, că e gata a sprijini ori ce aragiamentu echitabil, d'ar că voescă să cunoscă mai înteu bazele aragiamentului turco-bulgaru, pe care-l recomandă Rusia, fiindu făcutu pe baza propunerilor rusesci, care între altele ceru retragerea regenței și disolvarea Sobraniei

O telegramă din Constantinopolu ne spune, că am-

basadorii puterilor semnatare ale tratatului dela Berlinu voru examina mijlocele propuse de Rusia pentru a rezolva criza bulgară. Negociațiunile cu delegații bulgari voru incepe la 29 Ianuarie, la Constantinople.

În cercurile diplomatice din Viena se asigură, că în casul când regența ar stăru în hotărirea sa de până acum, d'a nu ceda, puterile europene nu voru ține seamă de ea și voru însărcina oficialu pe Portă cu aplicarea decisiunilor sale privitoare la regularea cestiunii bulgare. Cei din Constantinopolu sunt de părere, că singurul obstacolu pentru o soluție la criza bulgară e pe baza formării unui guvern mixt, pare a fi în faptul că regența actuală este la dispoziția armatei, a cărei șefi, mai toți compromisi în fața Rusiei, au interes a prelungi rezistența. Afără de armată, toți șefii de partid în Bulgaria par a resmenați a suferi evenimentele, mai cu seamă după rezultatele descurajatoare ale călătoriei deputațiunii bulgaresce.

Nu putem săi în ce rezultat va ajunge și acestu schimb de păreri alu puterilor și consultațiile ambasadorilor din Constantinopolu, sunt semne însă, că Anglia nu e dispusă a face pe placul Rusiei, ba chiar caută a îngreua situația de cumva e adevărată scirea următoare: Din Constantinopolu se telegrafiază adecă, că maiorul Trotter, atașat militar pe lângă ambasada Engliterei la Constantinopolu, a sosit la Salonicu. Elu are ca misiune specială d'a reincepe studiul condițiilor geografice și etnografice ale Macedoniei de Nord și în particularu a părții Macedoniei, la a cărei posesiune aspiră Bulgaria.

Etă deră, că Englesii caută să aducă la ivelă o altă cestiune, pote printr'o revoluție în Macedonia, care negreșit ar procura o ocupare a Bulgarei de către Ruși, fără să mai țină această seamă de celelalte puteri.

Ca semn de neliniște se pote privi și scirea ce vine din Sofia, că iritațiunea contra lui Zancov, în urma propunerilor ce a făcutu Portă, este atât de mare, încâtu întorcare sa ar pute da locu la turburări regretabile.

Oficioasă „Nesavissima Bulgaria” într'un aspru articolu dă Turciei a înțelege, că decă sprijinesce și așită pe revoluționarii bulgari în contra guvernului, Bulgaria îi voru plăti Porții cu aceeași monedă, și anume, în Macedonia.

De altă parte se comunică, că și partida rusă lucrează ca să revolte Macedonia și că s'au și organizat câteva bande. Se mai asigură în orearii cercuri politice din Constantinopolu, că Portă, când se va face negociațiile în privința cestiunii bulgaresce, va propune ca fortărețele de pe marginea Dunării să fiă dărmate.

În totu casul, semnele nu pre vorbesc pentru o pacifică revoltă a cestiunii bulgare.

Sciri militare.

Rusia. Guvernul rusu înființază două fabrici de acid prierinic: una la Cherson, cealaltă lângă Pultava. Un număr de lucrători francesi, cari sunt destinați pentru aceste fabrici, au trecut în dările aceste prin Varșovia. Intregul produs alu fabricelor se va preda guvernului. Materialul brut pentru fabricarea acid prierinicului se adu e din Francia și are intrare liberă de vamă în Rusia.

Italia. Printr'o circulară confidentială, ministrul de războiu a anunțat prefectilor, că este pregătitu totul la ministeru pentru chemarea clasei 1880-81-82-83. Circulara invită pe prefecți, ca să ia tote măsurile necesare, pentru ca să grăbescă, în ceea ce'i privescă această experiență de mobilizare.

Ministrul Sturza la Berlinu?

„Corespondința din Viena” publică următoarele:

Un diaru vienesu, „Wiener Tagblatt”, pretinde a avé dintr'un isvor diplomatic autorizat următoarea destăinuire:

„Imediat după famosul discursu alu d-lui de Bismarck, ministrul român, d. Dimitrie Sturza a fostu trimis la Berlinu de către regele Carolu, care dorea să

apărarea, întărirea și susținerea poporului nostru; amu...
și o dăm că ne-am apărât și între marginile...
legei ne vom apăra—departe de a fi inimiile nației ma-

Tot în broșura lui Mocsary toia 33 se dice: „Vat-...
tra familiei, viața socială, literatura: toate acestea nu...
sunt de ajuns ca să ridice la nivelul conștiinței na-

Noi amu dăm la totă ocaziunea, că de dragul ni-...
mănu nu vom abdice de scolile, tradițiunile și datinele...
strămosești, încât acele corespund dezvoltării și con-

La pagina 37 Mocsary dice: „Acelu Român, ga-...
celu bărbat de altă naționalitate, care se străduiește...
să și înalte națiunea sa, tocmai așu lucrăză pentru în-

Părerea „Gazetei“, ca prelații noștri în unele cauze...
rave să lucre în cointelegere este de dorit să fiă im-...
bunătățită, și față cu cele ce dice „Ellenzek“ numai atata...

Spre a susține cu folos bun de exemplu școlile...
năstre nu e de ajuns înțelepciunea guvernării, asprimea...
legilor, șirul neîntrerupt alu ordinațiunilor, câte un...

Așaderă pentru ajutorarea școlilor și a corpului...
învățătorescu cu smereniă dăc, că nu mai trebuie să aște-...
ptăm după timpuri mai bune și împrejurări mai favor-

Așteptăm ca bărbatii nostri mai esperți să vor-...
bescă în cauza acesta. Decă însă spre nenocirea po-...
porului nostru propunerea sulevată de „Gazeta“ nu ar...

Națiunea, adecă poporul nostru de prezentu tre-...
buie considerat ca o mină prețioasă, care în brațele sale...
cuprinde totu felul de metale scumpe, cari prin exploa-

această datorință? — Românii cu carte și binesemțitori...
Prea bunului nostru Archiepiscop și părinte, de ale...
cărui nobile fapte intru toate ar trebui — precum am...

Din comitatul Bistrița-Năsăud, Ianuaru 1887.

Onorate D-le Redactor! Vice-comitele comitatului...
Bistrița-Năsăud, nu știu din indemnul propriu, sau la...
vr'unu ordinu mai înalt, a interzis de-a se mai pro-

Eu cred, și susțin sus și tare — că decă s'ar...
fi prenumărat din caselle comunale foi maghiare ca...
„Ellenzek“, „Budapesti Hirlep“ ș. a. nu s'ar fi ordonat...

Mulțămita publică.

- Subsemnatul Comitetu își implinesce o plăcută...
datorință exprimându-și recunoștința sa cordială Dmnei...
Ecaterina Stafovin pentru donul făcutu reuniunii năstre...

Ultime sciri.

Parisu, 27 Ianuaru. Nu este esactu că ge-...
neralul Boulanger trebuie să și dea demisiunea, cum dice...

isbucni unu resbelu între Franca și Germania...
Viena, 27 Ianuaru. „Noua Presă Liberă“...
dice că sosirea la Viena a delegaților români...

Viena, 24 Ianuaru. Autoritățile militare au...
anunțat pe recruți și pe rezerviști, că voru fi...
chiamți sub stăgă la 10 Februaru viitoru, în...

Viena, 27 Ianuaru. Astăzi s'a răspândit...
sgomotulu că Austro-Ungaria a interzis'o, la rân-...
dul ei, esportățiunea cailor. Acestă scire a...

SCIRI TELEGRAFICE.

PESTA, 29 Ianuaru. — Folia oficială pu-...
blică depărtarea lui George Kemeny din postul...
de fișpan alu comitatului Turda-Arieșu.

DIVERSE.

In sala de disecția. — În 23 Ianuaru înainte...
de amedi, s'a ținutu în sala de prelegeri a profesorului...
Billroth din Viena unu esamenu practicū din chirurgia...

Intelepciune de școlar. — Intr'o oră de fizică...
explică și documentă învățatorulu totu prin exemple...
cunoscute, cum se întind corpurile prin căldură și cum...

Turcesce. — Lucrul se petrece în casa unui lord...
bogatu. Toți ambasadorii erau invitați. Deodată pași...
representantulu divanului turcescu, Techtel-pasa, spre...

Editor: Iacobu Mureșianu. Redactor responsabilu Dr. Aurel Mureșianu

Maica sfânt'a cuvânta: — Tac! fiuțu, nu plânge-asa, Că ne-om pune de-om mai sta...

Strigături populare din Selagiu adunate de Iónu P. Lazaru. Dragă-mi e lelea cu guși Ca ténjela cu cătuși;

Pân'a fi vre-o crășmă 'n satu Eu voiu bea, la care-oiu vre Și'oiu plăti, când voiu puté. Dragă-mi e crășma 'n pădure...

Că-mi voiu uda rochia, — Ardă-ți foculu rochia Rêu te temi că s'a uda. Lele cu peptariu festiit*)...

Că dragostea nu-i norocū, Așa dice frunđa'n via Că dragostea nu-i moșiă Numai doru și dușmăna.

Cursul la bursa de Viena

din 28 Ianuarie st. n. 1887

Table with 2 columns: Item description (e.g., Rentă de aur, Bonuri rurale) and Price/Value.

Cursul pieței Brașov

din 29 Ianuarie st. n. 1887.

Table with 2 columns: Item description (e.g., Bancnote românești, Argint românesc) and Price/Value.

13-20

Pischinger-Torte,

o tortă, care a câștigat înalta recunoștință a Majestății sale Reginei și care, nefiind întrecută în calitatea ei escelentă, a ajuns a fi vestită pretutindeni, se găsește în fie-care și prosperă la

Emil Porr, băcănia la stăua roșie. Depositul principal: Oskar Pischinger, Viena, Brigittenau.

Minunea vienesă

pe tărâmul industriei de cesornice cu pendulă.

Numai fl. 2.50

costă la mine de astăzi încolo unu

Cesornic cu pendulă

escelentă, reglată de sine luminată cu aparat pentru deșteptată și sgomotă, cu două glonțe (funți) bronzate, pendulă și cele aparținătoare.

Aceste cesornice pompoase și escelente sunt montate în pervasuri rotunde, frumose colorate, imitându lemnul de nuc, de abanosu sau palisandru, o podobă pentru fie-care salonu. Pentru tabla cu cifrele ce luminează noptea ca luna fără adausu de nici unu materialu dau pentru

10 ani garanția

și atragă atențiunea, că aceste cesornice minunate, escelente și totuși admirabilu de etine se află singuru numai la mine bune și veritabile Afară de acestea dau cu

Numai fl. 6.50 unu cesornicu romonitor, suprafinu Argintu-Nickel, de intorsu fără cheia-cu mecanismu de Nickel adeverat, reglatu, punctualu, cesornicu nedis, tructibilu, arătându secunde. Numai fl. 6.50, mai rainte a costatu intreit.

Trimiterea în provinciă se face cu rambursu post. sau trimițendu-se prețulu înainte prin Exporthaus Fekete, Uhren-Depot, Wien, V. Wehrgasse Nr. 13.59.

Sz. 56/1887.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a brassói kir. törvényszék 6317 számu végzése által Dr. Miku András ügyvéd által képviselt Dr. Leményi Miklos javára alsó kománai Popu Iosifü és társai ellen 106 frt. tőke, ennek 1886 év August hó 4 napjától számítandó, 6% kamatai és eddig összesen 39 frt. 95 kr. perkoltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával biróilag le foglalt és 350 frt. 90 kr. becsült kutsulátai Boér Györgynél: 2 szürke paripa és 1 sárga kancazó 7-7 éves; Popu Iosif és nejenél: 46 drb. épületneh való cserefa, 11 szekér széna, 5 szekér szalma, 40 szekér trágya, 1 bivalborju 1 éves, 1 tak: tüzhely és több butorokból álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek az 1562/1886 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszinén, vagyis kutsuláta és Alsó-komának özségeiben leendő eszközésére 1887 ik év Február hó 5-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. törvényczikk 107 §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Sárkány, 1887 év Január hó 26 napján.

Amberboy Lajos, kir. bíróági végrehajtó.

Mersulü trenurilorü

Valabilü dela 1 Octomvre st. n. 1886.

pe linia Predealü-Budapesta și pe linia Teiușü-Aradü-Budapesta a calei ferate orientale de statü reg. ung.

Large table with 4 main columns: Predealü-Budapesta, Budapesta-Predealü, Teiușü-Aradü-Budapesta, and Budapesta-Aradü-Teiușü. Each column contains train routes, stations, and departure/arrival times.

Nota: Orele de nopte suntü cele dintre liniile gröse.